

Mè z'n neus d'r bove n'op!

4 x 11 jaar Vastenavond in beeld gevange

De blik van Dick

'r wor wa d'afgefotografeerd mette Vastenavond; d'één makt kiekjes, de d'ander schiet mè zijn of aar mebiel lukraak, vor de leut, wa foto's. Dikkels zellefs zonder te kijke! Mar juist 't kijke én 't goeie memènt kiese, is belang-rijk, wit Berregenèr Dick Vermaas. IJ wit de Vastenavond al sins jaar en dag, in 2024 voor de 44e keer, in beeld te vange.

As klein kulleke ad Dick 'n fasina-sie voor de karnevalswages. "Da d'is nooit meer overgegaan", zegt Dick. "Toen wij in Altere wònde, vertok de optocht zowatte bij ons voor de deur. Tijdens 't opstelle in de Burregeméester Elkhuzelaan, stond ik mè m'n neus bovenop de wages." Dèeraan mee bouwe leek 'm wel wa en as 16-jarege sloot ie aan bij de Alterse bouwklup de Spinolabouwers. Ier leerde n'ie poliejestere n'en schildere. Onderwijl leerde Dick op de LTS de

kneepjes van 't fotovak. IJ kreeg 'n kamera mee en ging op pad. "Één van d'eerste dinge die 'k fotografeerde was de kerrek van Woensdrecht."

't Vak in

't Schol nie veul of de dròom om in de fotografiewereld aan 't werrek te gaan, viel in duige. Dick kreeg op jonge leeftijd 'n ernsteg brommeron-geluk en 't zag t'r nie goed uit. Mar ée-maal dèer bovenop gekomme, moch t'ie 't schooljaar nogges overdoen en kon t'ie recht dèerna aan de bak. Bij de BAC Color in Stéénberrege!

Dick kwam te werreke n'op 'n vakaf-deling mè zo'n acht donkere kamers, ok wel DOCA's genoemd. Dèer wiere negatieve vieja vergròotingskokers op pepier belicht en in ontwikkel- en fikseerbade ontwikkeld. Langzaam verscheen t'r beeld op 't agel witte fotopepier. "t Was net tòoverel!" Op die afdeling ettie 25 jaar gewerkt. Dick:

"De leste analoge foto drukte n'ik in 2002 af op 'd'afdeling anderwerrek"

De kop van Steketee

't Fotografere van de Vastenavond wilde Dick mar al te gèere. 'n Mooie foto van 'de kop van Steketee Rens van Tilborg', die voorop 'n wage van bouwklup de Watertore te zien, wier deur de toenmalege Steketee bewonderd. IJ gaf Dick 'n zetje. Dieje kop sta nouw nog elke jaar in 't pliesieburo. Vieja Rens kwam Dick bij bouwklup de

Watertore n'en pakte zo 't bouwe weer op. "Me bouwde n'aan de wage: '3Ri op leut er'aling deur 't Krabbegat.' 't Bouwe van die wage ebbik van begin tot end gefotografeerd. Da ware éél wa fotorollekes", zegt Dick. "Omda d't 'n vrij donker bouwkot was, de nisse'ut aan de Perelleweg, ebbik d'r nogal wa geflitst dèer. 'k Kreeg van bouwer Wim van Geel de bijnaam 'Dick Flits'. Mense noeme me nouw nóg zo."

Vor de Watertore, mar ok vor andere

bouwklups, fotografeert Dick de wages mette Optocht bij de deurkomst op de Gròote Mart. "Bouwers wulle n'op de foto van d'r wage nie te veul achtergrond zien." Da d'is uitkiene geblaze. Zo gebrukte Dick ooit vor 'n kreesiasie die uit meerdere wagetjes beston, bij mekaar zo'n 30 meter, 'n stuk touw mè dezellefde lengte. Da touw legde ij op de grond tusse (toen) Van Boxtel (nouw kefee Bij Jansens) tot kefee 't Locomotiefke. Zo wis t'ie presies waar de losse wagetjes stonde om ze goed voor de lens te krijge. Toen de wagetjes één-voor-één uit de Zuivelstraat de Gròote Mart opdraai-de n'en de leste op de Mart ston, zette de sjeffeur de wage stil voor de foto. Dick: "Da mocht eigelek nie, mar 'k ad 'm anders nooit zo gèef en in z'n g'éel kenne fotografeere."

Plaatje!

Mè Steketee ettie trouwes wel wa. "'t Plaatje bij de klupvlag is om blij van te worre, da prebeer ik elke jaar vast te legge. Boere, koppe, kleine Steketees...", somt Dick op, asof t'ie 't zo voor zich ziet. "'t Is elke jaar 't zellefde, mar toch zijn d'r elke jaar onverwachte memènte. As Steketee van lings naar rechts deur de strate gaat, draai ik mè m'n kamera mee en klik op 't juiste memènt. 'n Begroeting, 't ande schudde van de mense lengst de kant, de blik van 'n klein jong, die Steketee mè d'ope mond aankekt... 't Blijve mooie plaatjes."

De sirremonie op de pui van 't stad'uis na d'n Intocht is ok één van z'n ge-liefde fotomemènte. Dick loer d'al nar de Dweilploeg. "Die manne wil ik elke jaar bij mekaar op de foto ebbe." Aast onmogelek, mar as ze deur ebbe da Dick ze in 't visier et, posere die manne gewilleg.

"De sleuteloverdracht! Ok zo'n onmisbaar memènt", vin Dick. "In 't begin nog stateg, mar zodra de Prins de sleutel kregt, is 't één en al blijheid!" "k Eb 'n vaste staanplek waar 'k alles goed ken zien", vertelt Dick. "'k Ken zo 't beste 'sjet' bepale. Dèer kom bij da d't altijd rond 't zellefde tijdstip afsputl dèer kunde bij goei weer wa mee. Mè mar 'n bietje zon, wor 't van dèeruit bekeke ammaal nog mooier."

Van Neuzebal tot 't Valle van de Kraai

"Van 't Neuzebal tot 't Valle van de Kraai, zijn 'k op pad mar nie altijd mè d'n kamera. Mar as 'k'm bij mijn eb, ga ik vor de gròote vastenavendevene-mente. De periferie is interessant, mar ik wil van 't ééle gebeure niks misse." Da gel d'ok vor alle andere féeste, evene-mente n'en voorstellinge in de stad en dèerbuite. D'r is gin evenement waar Dick gin foto's van et. Z'n archief is inmens gròot. "D'r staan nog dòoze vol mè negatieve die 'k ammaal nog in gaan skenne", zegt Dick. Mar eerst:

**Di'ok féeste vanweges oew
4x11 jareg jubeleejum!**

Autobedrijf
Oude Molen

ler Lande!

Steenbergseweg 6A - Halsteren - T. 0164-687020

Aqwatt zonnepanelen installaties
Lekker de werremte pakke!

AQWATT

De Wijper 6
4726 TG Heerle
0165-229089
info@aqwatt.nl
www.aqwatt.nl

Rouwcentrum Zuidema
Een perfect verzorgde uitvaart, een troostrijke gedachte.

Aletta Jacobsstraat 8a
4623 ZB Bergen op Zoom

www.rouwcentrum-zuidema.nl
info@rouwcentrum-zuidema.nl

0164-236330

Keplete badkamers en alle soorte tegels

VAN DIJK TEGEL
TEGELS | SANITAIR

www.vandijktegel.nl - Lelyweg 18 - Bergen op Zoom

Jan Borghoutsplein 1
4624 BS Bergen op Zoom
T. (0164) 2133 55
F. (0164) 21 33 56
E. info@apotheek-depoort.nl
I. www.mc-depoort.nl

Dé online slijter
van 't Krabbegat

Agge mar leut et!

www.letstoost.nl

LET'S TOOST

MOTTE UILE?!

Kom vliegensvlug naar Brasserie de Berk in het bos voor een warme chocolademelk of een lekkere borrel! Ier ziede z'ok vliege!

Brasserie DE BERK

Bemmelenberg 21 te Bergen op Zoom

MINI'S VAN KAAT VERHEESEN KLEIN MAR FIJN

ende ze, die kleine leut-
ege, kunstzinnige minia-
tuurkes van narrek, gapers
en krabbe? Sins fleet jaar is t'r ok 'n
ééle vrouwedweilend in miniatuur,
kepleet tot in de kleinste puntjes
nagemakt. Werrek van Kaat Verhee-
sen. En zogezeed, ware kunstwer-
rekskes.

Zelf is ze éél bescheije over d'r
boetseerwerrek, waarmee ze iets
meer dan elf jaar geleeje n'op pro-
fessionele bazes begon. Toen ware 't
tinne beeldjes, die bekant aast deur
'n waterkraan konde.

Tuis aan de keuketafel onstaan de
kunstwerrekskes ammaal. Onder'and
sta d'r ééle uiskamer vol mè eigege-
makt mini-werrek. Berregs, mar ok 't
Alters veldte leg op 'n kleedje over
'n terrariejum mè d'insekke.

Kaat stikt van wal: "t Begon toen Mar-
tijn Verbaarendse, ok 'n andege Ber-
regenèr, mijn vroeg om 'n miniatuur-
beeld van de prins te make, da leek
me we wa." Oe? "Dèer ad ik wel
'n idee bij." Mè 'n speldje uit 't
naaigerei, boetseerde ze van
fimo klei de prins in 'n éél
klein en ienie-miene prinse-
pak, lèèrse mè béénkappe
n'en zellefs de kwasjes aan
't prinsekròontje. Kunst in 't
klein om te bij weg te smelte.
Zo wier de prins inéés 'n tinne
feguur, waar meneg tinne sol-
daatje sjeloers op zou zijn.
Mè deze opdracht was
'Krab Products' gebore:

Kaat boetsere n'en Martijn tin
giete. D'r kwam al rap 'n serie uit.
'n Boerinneke, 'n adjedant, de ga-
per, Wana en de nar. Ge zou mè
d'n loop motte kijke, om te zien
da zellefs de verrekseblaze aan 't
narrestokske adertjes ebbe. Uit
de kunst! En da zonder kunst-
akkedemie!

"Nee, niks van di d'all", zegt Kaat. "Da
boetseere von ik eigelek van jongs af
aan al leuteg om te doen. 'k Eb 'n op-
leiding in de verzorreging g'ad, mar
'k eb al jare 'n graveerbedrijf. 't Make
van de 'Mini's' is gewòon op m'n pad
gekemme." Die naam, Mini's van Kaat,
et ze te danke aan Adrie Franken, des-
tijds van Ròöksjop de Schelde. Mense

vroege n'om de 'Mini's van Kaat'. Feite-
lek it ze anders, mar lat 't mar lekker zo.
"Iederéén kent mijn as Kaat."

Oe makte die feitelijk?

"k Mak eerst 't medèl van klei. Van da
medèl mak ik wir 'n sieliekone mal
voor 't gietwerrek", doe Kaat uit de
doeke. Mar zo rap as 't ier in één regel
opgeschreve sta, ga d't netuurlek nie.
"k Zijn soms wel 150 uur bezeg mè d't
make van één feguurke!" As voorbeeld
gebruikt Kaat mééstal foto's. Soms ok
iets tastbaars, 'n dweil'oedje bevo-
beld, om na te make. 'n Enkele keer
è ze 't medèl al in uis, zowas d'r eige
man. Zijn evebeeld sta d'op de n'oeke
van de mantel van schouw, as vaneig-
es mè z'n erreme om'òòg. Pal dèèr-
neve 'n rijke narrek. d'Ekspressie op
de smeltjes is verbluffend. Deze nar-
rek lache oe recht toe! 't Zoeke naar
't juiste gietmateriaal was nog 'n ééle
speurtocht, want nie eliek materiaal
was 'n suukses, is wel gebleke. "Mè de
poliejester'ars zijn ik gestopt. M'n ééle
uis stonk. 't Was ier net 'n bouwkot!"
Nouw ouw ze 't bij porseleingips en
polieuretaan'ars.
Alles wa ze makte en doe ze zelf. Al-
lééneg as 't éél gròòt is en weerbesten-
deg mot zijn, wor 't giete uitbesteed
aan 'n beeldegieterij. Zowas die keer
dasse voor de stad Axel in Zeeuws-
Vlaanderen, de iestoriese 'Jantje van
Axel' mocht vervaardege. 'n Parmant
bronsgroen beeld is 't geworre. Mar
Kaat zie toch 't liefste meer leuteg
kleure. "Dèer worde ommes blij van!"

As me nog eve trug komme op 't

bouwkot, leg netuurlek de vraag
'Zijde klaar voor 't gròòte werrek vor
bevobeld 'n gròòte groep of gròòte
wage?' voor d'and. Kaat is t'r uitge-
sproke n'over: "'t Is me welles gevroge,
mar nee. 'k Eb bewondering voor de
bouwers, maar de tijd ontbrikt me."
Fleet jaar è ze wel 'n medèlkopke
voor 't Ezelskarreke magge make.
Da d'is ingeskend en gefreesd, en
dèernaar op de iestoriese prinsewage
gekemme.

Amme zegge:

Vastenavend?

Kaat: "Da d'is 't ier 't ééle jaar deur!"

Klein mar fijn?

Kaat: "Wa d'ok éél gròòt ken zijn!"

Maxies van Kaat?

Kaat: "Die passe toch nie in d'etalaazje
van De Gulden Cop of in 'n vitrine-
kast?"

Faveriete medèl?

Kaat: "Dèer ken ik kort over zijn: Da's
netuurlek 't narreke! Mar ok de kop-
pedragers, de gaper en de blij krab
of de Geit." Mar 't ga nog evekes deur.
"Van de vouwemuziekante: de speel-
sters van de sous, schuiftrompet, sak-
sefoon, trompet, gròòte trom en klei-
ne trom, tuba en klarinet. Ik vergeet
nog de bekkeniste... en de Spinoel,
die toch ok wel!"

Nouw da's 't ééle rijke! En eliek jaar
kom t'r weer 'n 'Mini van Kaat' bij.

oen me wiere bevrijd was de Vas-
tenavend kwijt, da was jammer dèer
moeste me wa d'aan doen... En da
gebeurde n'ok. D'r kwam in 1946 'n nuuwe or-
ganisatie, de Stichting Vastenavend. D'r wier
'n manifest opgesteld, om mandaat van de
Berregenèr te krijge n'en om doneteurs te
werreve.

Da manifest wier in éél de stad verspreid en
was ondertekend deur 49 Berregenèr van
naam en faam. Één van d'ondertekenèrs van
't manifest was A. Olieslagers. Antonius Jo-
hannes Wilhelmus Olieslagers, Toon Oliesla-
gers deur iederéén 'Ome Toon' genoemd.

Al vóór 1939 toen Prins Waringa mè Vastenavend,
karneval in die tijd, nog mette de leutskeper
zwaalde, was Berregenèr Toon Olieslagers, ge-
bore in 1902, al van de pertij en ij spulde ok z'n
pertij! Op viejool en piejano.

Nouw zitte de boere...

't Was Toon die mette Intocht op 2 mèert 1946
achter de piejano kroop om op de milledie
'Louise zit nie op je nagels te bijte', mè d'op de
aktualiteit de tekst 'Nouw zitte de boere van 't
jaar op 'n sleeke' te speule. 't Eerste vastenavend-
liedje van d'inmiddels lange reeks vastenavend-
liedjes én 't wor nog steeds gezonge n'en ge-
spuld!

Op 'n viejool ore blaze

Op d'elpee van 'Krabbegetse Brouwsels' wor
t'ie aangekondegd en oorde 'm mette rippe-
tisie van 't vastenavendliedje van 1973, 'Latte

D'ONDERTEKENÈRS VAN 'T MANIFEST Toon Olieslagers

Poppekes danse', d'eerste
mate van da liedje speule.
"Zoiets edde nog nooit op
'n viejool ore blaze", aldus
de toenmalege voorzit-
ter van Kemissie Protte-
kol, de kemissie die zor-
regt vor de milledie en tekst van 'n nuuw
vastenavendliedje. Na die aankondeging gif
t'ie 't woord aan Ome Toon. "Nouw manne, me
zulle nog 's keer beginne. 'k Zal eve de tòon aan-
geve, ee. 'k Tel drie telle vooraf en dan ga t'ie, ee:
Één, twee, drie." en de rippetisie begon.

Uitruiste

Toon ad, ok al attie 'n goei muzekaal brein, gin

'Ome Toon' spul viejool op d'Ofavend van
1978. Achter de piejano Chris van den Boom.

baan in de meziek. IJ wer-
rekte n'op 't belastingke-
toor in de Stéénberreg-
sestraat. "k Was dèer om
uit te ruste", zo zee t'ie zel-
lef. Da sprikt meschient ok
wel vaneiges agge wit wa
dattie ammaal voor de Vas-
tenavend gedaan et. Toon
was elf jaar adjedant en
diende n'onder Nilles d'n
Eerste en Wannes d'n Eer-
ste. IJ was jarelang kom-
medant op Spuit 11 en trad
dikkels op de Boeremaal-
tijd op. Ok begeleidde
Toon tot op òòge leeftijd
veule liedjes op Ofavende
n'en Sluitinge.

In d'olie...

As boer van de Finesjeele Kemissie sloeg t'ie
gin vergadering over. Mè z'n mate Piet Baas en
Janus Meerbach mee op toer. En da ware gin
kleine toerkes-toen. Ge bezocht op één avend al
gauw vijftien vastenavendbals. Voorafgaand aan
de Boeremaaltijd bezocht Toon avast wa kefees
en kwam dikkels te laat binne. "k Moes nog eve
n'n binnebrandje blusse", attie dan as ekskuus

om vervolleges aan te schuive. Erinnerungge aan
Ome Toon zijn d'r genogt. Pierre van Giels van de
Finesjeele Kemissie zie t'm nog zo aan tafel zitte
mè dikke sigare n'en 'n glaskke Jonge Klare... Mar
nooit in d'olie. Z'n vader, Theodoor Olieslagers,
dee z'n naam wel eer aan. Die zat in de jare '30
wél in d'olie: in de moterolie- en bezine'andel,
getuige 't uit'angbord bove z'n drogisterij in de
Wouwsestraat 11.

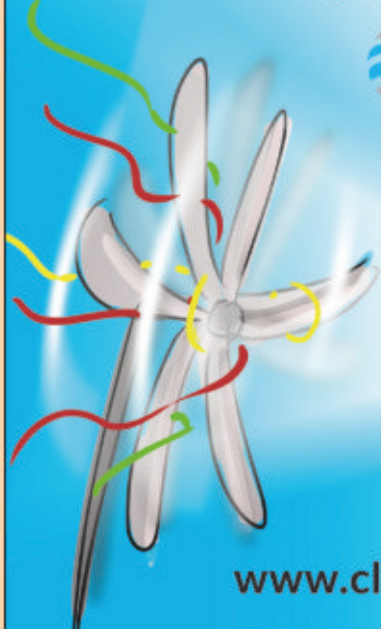
'k Zijn wel gelaaje

Toon woonde same mè z'n vrouw Gertruida,
Truus, van Tankeren in 'n bovewoning in de Ma-
thonstraat en adde 'n dochter die vorgeod in
Canada was gaan wòone. Meneg vekansie wier
dèer deurgebrocht. Bij één van de trugreize van
Canada naar Olland wier t'ie op 't vliegveld deur
de doewane uitte rij g'aald. Instrumente n'adde
uitgeweze da d'Ome Toon in 't bezit was van 'n
bom. Ome Toon zee: "Nouw, 'k zijn wel gelaaje,
mar 'n bom of wapes ebbik nie!" Wattie wel ad,
was 'n zilverre pen in z'n eup. 't Kostte Ome Toon
veul moeite d'ambtenare d'r van t'overtuige da
d't mar 'n onschuldeg pinneke was.

Dag, Ome Toon

In de Vastenavendkrant van 1979 schreef Willem
van Broekhoven, nar in 't Krabbegat van t'eerste
uur, 'n memoriejam: 'Dag, Ome Toon...'
Willem omschrijf t'm op 'n powetiese manier:
'Gij ad 't gròòte voorrecht om altijd mar wir de
zon te late schijne, al was de lucht nog zo dik
en donker. Jouw optimisme was in staat om
iederéén wir op te beure en te doen leve.' 'n
Mooie omschrijving vor 'nne mooie mens.

Vor wie nog gin gedege 'itteplan et

www.climatic.nl 076 - 502 09 36

Ziede vliege n'ier?

Berregse kiele, nuuwe dweiltjes, bontjaskes, lange jasse,
Berregse ròòje zaddoeke, Berregse buttons, speldjes,
oedjes en nog veul meer ...

Alles voor de Vastenavond ebbe z'ier...

BERGSE DUMPHAL.NL

VAN KONIJNENBURGWEG 1A
in Bergen op Zoom

(Volop GRATIS Parkeergelegenheid)

DEVIERWINDEN
makelaardij

Antwerpsestraat 18 - 4611 AH Bergen op Zoom
0164-217000 - info@dvw.nl - www.devierwindenmakelaardij.nl

**Verkòòp
Aankòòp
Taksasie**

Tanken, laden & wassen doe je bij
AVIA Bergen op Zoom

Spaar jij al mee?

Met **ViaAVIA** spaar je voor leuke uitjes en dagjes weg!
Iedere getankte liter en uitgegeven euro in de shop is 1 punt.

Kijk voor meer info op **viaavia.nl** of kom even
langs op ons tankstation!

AVIA Bergen op Zoom - Abr. de Haanstraat 15

aviavollenhoven.nl

Meer informatie?

www.cargill.nl
www.cargill.com

Over werken bij Cargill: via
www.cargill.nl of
e-mail: **werken@cargill.com**

Over Cargill:
e-mail: **info@cargill.com**

Lelyweg 29-31, Bergen op Zoom
Westkade 115, Sas van Gent

Bij Cargill in Bergen op Zoom en Sas van Gent zorgen we voor de verwerking van maïs en tarwe. Vanuit deze producten worden zetmeel, zetmeelderivaten (o.a. glucose-strophen) en alcohol geproduceerd. Deze vormen de grondstoffen voor levensmiddelen zoals snoepgoed, (fris)dranken, zuiveldesserts, koekjes, soepen, enzovoort en worden ze verwerkt in non-foodartikelen, zoals papier, karton, farmaceutische en cosmetische producten.

Huijgens Verhuurbedrijf

't Vertrouwde adres

Alles vor oew fééste n'en pertije...

Huijgens Verhuurbedrijf | Canadaweg 8a | 4661 PZ Halsteren | Tel: 0164-683926 | Email: Verhuur@huijgens.net

Krab oefde nie wegwijst te make. Die vin de weg nar de stad en de kefees mè z'n d'òge dicht. Ge wit dikkels waar dagge begint, mar nooit waar g'eindegt...

Toch edde d'r bij, dweilbendjes bevobbeld, die wete waar en oe laat ze diejen middag of avend motte speule. 't Dweilroetje is bekend, zo-gezeed. 't Roetje tegewòrddeg wor - elaa - allengs schraler.

'n Kaart uit 1934, mè d'aan d'ééne kant 'n foto van Prins Waringa en z'n gevolleg in 'n rijtuig voor 't stesjon in 1930. Aan d'andere kant 'n plattegrond mè d'n tiental dweilgelege'ede n'en winkels. De kaart lat zien waar dagge toen naar toe kon. Me l'òpe die roete nogges 'n keer na.

1. HET OUDE LOKOMOTIEFKE

Lat ons bij 't begin beginne, bij kefee 'Het Lokomotiefke'. Da zat toen nog nie op de Gròòte Mart, mar in de Zuivelstraat 2. 'Leuke boel, Goeiekòpe prijze' zo sta t'r te leze. Kastelein Cornelis Egidius Huijgens, die bij de spoorwege werrekte, gaf 't kefee de naam 'Americain Lunchroom - het Oude Lokomotiefke'. Omda de tafels en stoele stonde opgesteld zoas in 'n treinkoepee, wier 't al gauw 'Het Lokomotiefke' genoemd.

2. VAN DER KREEK

In de Zuivelstraat nummer 3 zat speesjaalzaak Firrema A. Van der Kreek. Dèer konde terecht voor alle soorte maskes, gròòte koppe, boerekiele n'en kestums. Mevrouw Van der Kreek runde de winkel en makte n'impessant ok vilte bol'oedjes. Oud-prins Kees Becht, boer Janus van der Kreek en Jan Mazairac droege die oedjes in plek van 'n boerepet.

3. S. DE BRUIN

Voor maskes konde ok terecht bij Samuel de Bruin in de Kremerstraat 22. 'Goedkoope Bazar en Specialist in maskers' vermeldt 't karnevalskartje. 'n Winkel waar lederware, spulgoed, galanterieje n'en ebbedingsekes verkocht wiere.

4. HOTEL DE DRAAK

Aangekleed ga d'uit! Op naar 't oudste otel van éél Nederland: De Draak. Al in 1439 worre ier maaltijde bereid voor gaste die t'r ok konde overnachte. In d'ééuwe dèerna was 't 'n tapperij, erberreg, otel en klup'uis van de Stichting Vastenavend. Ten tije van dees karnevalskartje was d'uitbater Gerard Oirbans, die op veul fronte n'aktief was. Zo was t'ie voorzitter van de V.V.V. en 't 'Concours Hippique'. Verder spulde ij 'n belangerijke rol bij d'organisatie van de Markiezaatsfééste in 1938 en de karnevalsop-tochte. Tegeswòrddeg is de rol van De Draak mette Vastenavend éémaal uitgespuld.

5. HOTEL TEITSMA

Om d'n oek, in de Fortuinstraat in 't pand Fortuyn, zat 'Hotel de Fortuyn'. Later 'Hotel De Gouden Leeuw'. In 1921, wier Hendrik Teitsma eigenaar en wier 't 'Hotel Teitsma'. 't Otel was geliefd bij de gròòte industriejele van onze stad, mar ok bij de winkeliers uit de Fortuinstraat. Die spulde dèer gèere 'n potje biljart in 't kefee-gedeelte.

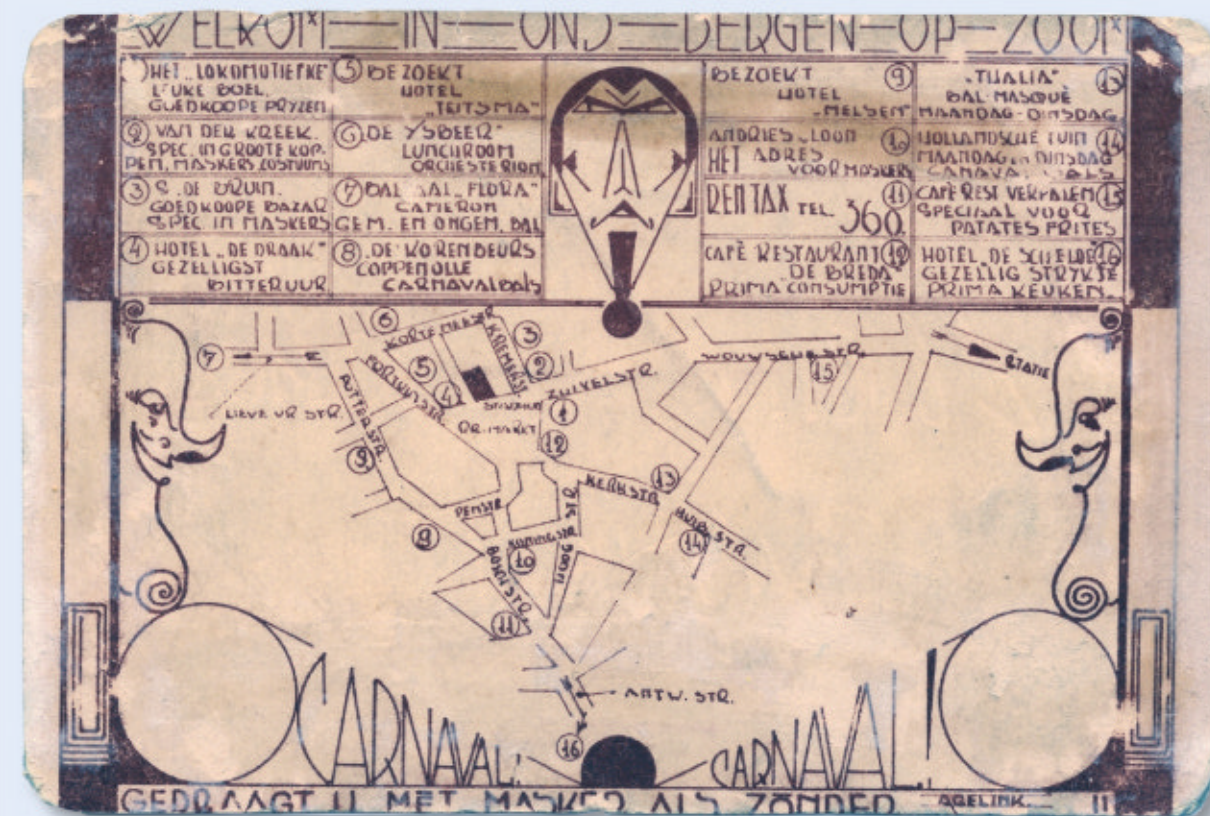
6. DE IJSBEER LUNCHROOM

Dweilbendjes ware d'r al wel, mar in veul zale n'en kefees zat t'r mè Vastenavend en op gezette tije 'n orkest. In 'Lunchroom De Ijsbeer', in de Kortemeestraat 1, zurregte 'n Orchestrion, 'n soort dansurregel, voor de nòòdege meziek. Voor die tijd iets eél biezon-ders! Mar d'Ijsbeer ad meer. Zo was 't

KARNEVALSKAARTJE MÈ DWEILROETE UIT 1934

ME DWEILE MÈ Z'N TWEEKES, LENGST DE BERREGSE WINKELS, ZALE N'EN KEFEEKES...

'Welkom in ons Bergen op Zoom', 'Gedraagt u met masker als zonder'. 'n Devies van toen, da nog aktuweel is. Rechsonder de naam A Geling, 'n reklameadviseur en -konselent uit Den Aag.

één van d'eerste otels die in 1923 elektrijsche verlichting ad. As deur de kris-jare de klandisie wa begin in te zakke lat de nuuwe eigenaar, Antonius Goderie, de eerste verdieping verbouwe om d'r 'n biljart weg te kenne zette. Langzaam verdwijnt d'otelfunksie. In de jare '30 is De Ijsbeer allééneg nog bekend vanwege 't biljarte n'en as lunsjroem waar 't lekker ijs ete n'is.

7. BALZAAL FLORA

In balzaal Flora, ok bekend as 't kefee van Joodje Cameron' in de Dubbelstraat 66 was 't mè Vastenavend gemaskerd en ongemaskerd bal. Volleges de pliesie was 't da dèer 'n éél jaar! D'r zouwe in de danszaal mè loozjement spionne n'en smokelèers lozjeere? Prebeer die mar 's t'ontmaskere, zal uitbater Adrianus Wilhelmus Cameron gedocht ebbe. Cameron is be'alleve uitbater ok noges stéenkool'andelèer en ver'uorder van urregels van 't merrek Mortier. d'Uidege naam van 't kefee, waar ok zo'n Mortierurregel et gestaan, is dan ok bedéén verklaard.

8. DE KORENBEURS

De Korenbeurs in Potterstraat 50 was

't klup'uis van veule Berregse vereniging zoas UDI, EMM en de BOV. Vanaf 1936 is Joseph Urban van Coppenolle, de gròòte baas. In de volleksmond wier De Korenbeurs dan ok altijt 'Coppenolle' genoemd.

Mè Vastenavend is 't bekant elleke dag bal. Bekend ware 't Mannekoorbal, 't Pliesiebal en 't Ollandbal. Mar ok 't Bruynzeel- en Synthese-bal en 't Bal van Oraco.

9. HOTEL NELSEN

'n Endje trug in de Potterstraat, op nummer 30, de latere Cinema Aktuweel, adde 'Hotel Nelsen' zitte. Beter bekend as 'Hotel de Nieuwe Beurs'. 't Is in 1905 gebouwd deur Godefricus Franciscus Melsen as graanbeurs, otel, kefee en resterant.

D'r is zellefs 'n otograazje n'en 'n fietsestalling. De familie Melsen bottelde ok bier in fleskes, die aan andere oreka-zake verkocht wier.

10. ANDRIES JAN LOON

As 't stiekske van oew maske onderwijl knapte, konde bij Andries van Loon, 'Het adres voor maskers', om 'n nuuw. Alléén 't eksakte adres en uisnummer ontbrikt op 't karnevalskartje.

In de Bosstraat, nummer 34, zat manufakturewinkel Van Loon. Mar of z'ier maskes vekochte? Wel adde ze dèer de 'goeiekòopste n'en gròòtste sortering wolle dekes en wolle goedere'.

11. DEN TAKS

Agge mette taksie nar uis wou, belde gauw nar Den Taks, tillefoon 360, 'n taksiedienst van 'N.V. Garage Motor' waarvan A. Mazairac direkteur was. 't Bedrijf zat aan de Lindebaan 2, oek Bosstraat. Jare later zat dèer jarelang Zuider Glas- en Verhandel van P.J. Snepvangers.

12. CAFÉ-RESTAURANT DE BRED

't Uidege Lokomotiefke op de Gròòte Mart 11 droeg, vòr de inwerrekingstelling van de drankwet in 1881, eerst de naam 'Café-Restaurant De Breda'. Tot 1936 is W.A. van Eekeren de uitbater. Mette kerrek as buurman levert 't aardege wa klandizie op. D'r wier gekaart en in de bovezaal was 't resterant. Tegeswòrddeg is 't bove n'n vergader- en rippetisieruimte voor dweilbendjes. De lokomotief bovenop de luifel is in 1978 geplaatst deur de toenmalege kastelein Henry Heyboer.

13. THALIA

Agge 't over Thalia, of 't ouwe Thalia et, springe bij mééneg Berregenèer de trane n'n d'òge. Eimwee nar fééstgebouw Thalia is t'r nog altijt. Nie gek want talloze gròòte fééste, evenementen n'en kesèrte, zoas die van De Sjekes en de 3e Regiment Infanterie, wiere dèer g'ouwe.

Ok in de kiosk. Binne was t'r 'n kleine koffiekamer, die voor iederéén toegankelek was, en 'n luuks ingerichte gròòte koffiekamer. Dèer konde alléén de mense van statuur, die lid ware van Soosjeteit Thalia, zich lave. Mè Vastenavend ware de bals nie van de lucht. Anton van Duinkerken was t'r te vinde en vond ier de liefde van z'n leve. Jarelang wier ier 't Neuzebal en de Sluiting g'ouwe. Op asselewoensdag 1963 ging de slopers'amer in Thalia.

14. HOLLANDSCHE TUIN

De Hollandsche Tuin in de Huijbergsestraat 14 was vòr d'uidege kafetaria en eetgelegen'eid, 'n kefee mè d'n gròòte en 'n kleine zaal. Die zale deeje ok dienst as bioskoop. Veul Berregse vereniging adde de Hollandsche Tuin as tuis'ont, zoas turnvereniging Sparta (beroemd in binne-n'en buiteland!), de teneelvereniging 'Eensgezindheid & Broederliefde', en 'De Vriendenkring' en Sosjeteit 'de Vrijheid'. De Hollandse Tuin en De Korenbeurs ware, na de sloop van Thalia, jarelang de belangerijkste zale waar Vastenavend wer gevierd.

15. CAFÉ-RESTAURANT VERPALLEN

Agge onderwijl onger kreeg gingde naar 'Café-Restaurant Verpalen' in de Wouwsestraat 46. 'Speciaal voor patates frites' state leze. As de dochter van d'eerste eigenaar Adrianus Verhoeven, Nellie Verhoeven, trouwt mè Jan Verpalen nimt ze same mè d'em in 1918 't kefee-rasterant over. Jan et de bijnaam 'Jan Latjes': 'n verbastering van z'n achternaam 'Verpalen' ('pale' wor 'latjes').

Vanaf 1940 iellepe zeun Rinus en later ok schoondochter Zus mee in 't kefee. In 1953 neme ze 'Café-Restaurant Verpalen' over. Rinus oudt van grappe n'en grolle. Zo zijn de jarelange steke n'onder water mè 't schuin tegenover gevestigde pliesieburo bekend. Zo schrijft ij mè Vastenavend op de voorgevel: 'Ier is 't veul beter as aan d'overkant!' Waarop de pliesie antwoordt mè 'Ja, mar ier is 't loozje grates, aan d'overkant motte betale!'

16. HOTEL DE SCHELDE

Nog 'n afzakkertje in Otel de Schelde, Antwerpsestraat 56, of onder 't genot van 'n gezellig strijke, lekker wa d'ete. D'r sta nie voor niks 'prima keuke'. Ten tije van dees karnevalskartje sta di d'otel d'r nog mar net. d'Eerste uitbater was kerremesman Jan Huijgens. Jan doe veul voor de Vastenavend. As vaneiges agge uitte kerremeswereld komt. Kerremesvakgenòòte n'adde 'n gròòte inbreng in de Vastenavend. 't Is dan ok nie gek da d'in Otel de Schelde op 6 jannewarie 1946 de Stichting Vastenavend opgericht wer.

'n Andere belangerijke vergadering is die van 1 febrewarie 1953: de Watersnòòdramp. Toen wier beslote om de Vastenavend van da jaar af te gelaste. Op dees vergadering wer 'n bedrag van 7.500 gulde beschikbaar gesteld. Inmiddels ad Cornelis Hermanus Pieter Huijgens, Nillis, de zaak van z'n vader overgenome. IJ stopt in 1968. 't Otel bleef nog jarelang de naam 'Hotel De Schelde' drage.

Mè veul dank aan Henk Franken, die 't nòòdege uitzocht over de kefees en otels van toen.

**COLORS
@HOME**

ARNO KOMMERS

**Dorpsstraat 158
4661 HT Halsteren**

Ik zien, ik zien...

optima
HYPOTHEKEN & VERZEKERINGEN

Prins Bernhardlaan 64 | 4615 BD | Bergen op Zoom
E: bergenopzoom@optima.nl
T: 06-42519944

**‘Voor de
mooiste versie
van jezelf’**

Agge oew
veldteke op
'n kurreke wandje
wil prikke,
kek dan op
www.kurk-wand.nl

**KURK
WAND**
KURK-WAND.NL

LOFT 56 HOME
FASHION &
MORE

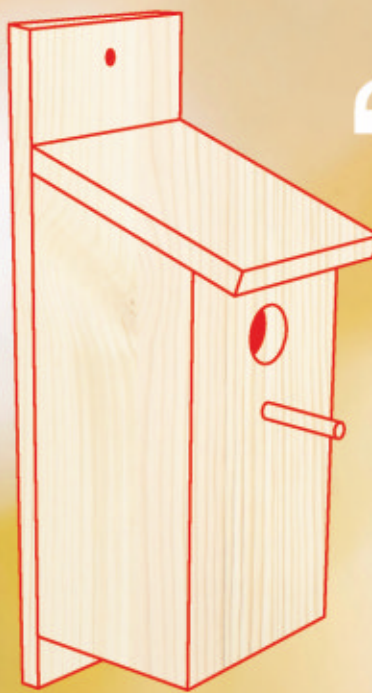
**DE
GROENE
LOODS**
PLANTEN, BOMEN, POTTEN & MEER

Kom nar
De Groene Loods
vor 't mooiste en 'n voordelegste
assortiment tuinplante
en perrekgoed!

WOUWBAAN 137 ROOSENDAAL TEL: 0165 - 328 000 - WWW.DE-GROENE-LOODS.NL

“ Van ons nuuwe deur Grasso den Ridder
Architecten ontworrepe uis ebbe ze echt
'n parredijs gemakt. Z'ebbe mè duurzame
materiale gewerrekt, en slim ontworrepe.
Dèerdeur is 't nie allééneg 'n werrem
nest, mar ok nog 's mooi om nar te kijke.
Mees Koolen ”

ZIEDE Z'OK VLIEGE?!

architectuur & interieurarchitectuur
grassodenridder_architecten

Noordzijde Haven 50, 4611GT Bergen op Zoom
0164 201 202 / www.grassodenridder.nl

ai_

winters
bouw & ontwikkeling

Wenst u een fijne Vastenavond 2024

ÒÒGGETUIGE VAN HOGUERAS IN ALICANTE

Vreugdevuurbouwers zijn nie te blusse

De Vastenavond viere me datte winter bekant verbij is en 't voorjaar d'r aankomt. Ier wor ta gevege verzinnebeeld deur de komst van de prins as simbool van 't voorjaar, die de winter et versloge. Ooit wier ier mè zwaarddanse de winter versloge n'en wier de kouw uit de lucht g'aald mè d'n vreugdevuur op de Gròòte Mart. Ken d't oeweige voorstelle? In plek van de Zevesprong rond Wana, 'n rondedans rond 'n gròòt vuur, waar dassen in Scheveninge n'en Duindurrep sjeloers op kenne zijn. 'Vuur en verbranding' et ier welleswaar 'n bescheidenere rol gekrege, mar de simboliese waarde is gebleve. 't Verleeje wor verbrand en achtergelate, n'en ok de kwaaije géeeste worre verjoge.

In Spanje, in Alicante aan de Costa Blanca om presies te zijn, kenne ze de 'vreugdevure van d'eilege Johannes de Doper', ok 'Hogueras' genoemd. De 'vreugdevure' worre gevierd op 't scheije van 't voorjaar en de komst van de zomer. Dan verandert de kustplaats in één gròòt opeluchtmuseejum. Op elke straat'oek poppe gròòte poppe n'op. Ware kunstwerke, vergelijkbaar mette Fallas-taferele in Valencia.

Dage n'en nachte lang wor t'r rommetom deze Falla's en Ninots, da zijn kleinere beeldegroepen, féést gevierd. Overal staan overkappinge die dienst doen as òòfdkwertier voor d'aan de falla's en ninots verbonde groep. 't Is ok 'n ontmoetingsplaats en d'eettent. Op 't menu staan - om evekes wa toeristiese tips mee te geve - tiepies gerechte n'uit Alicante, zowas 'de exquisite coca in tonyi' (tonijnkeek) en de karakteristieke bacores: vrucht van gròòte vijge. D'r zijn parades, prosesies en mascalteta's. Da leste zijn vuurwerreksjoows mè d'n òòp geknal.

De fééste gaan deur tot 24 juni. Om middernacht gate fik, de 'crema', in de 75 tot 100 falla's.

Puzzelstukke

De 'Vreugdevuurbouwers' bouwe maande n'aan losse onderdele op- en rommetom d'oute konstruksies. Die 'puzzelstukke', waarvan sommege be'oorleke proporsies ebbe, worre mè d'jyskrane n'en gròòte steigers op straat in mekaar gezet. Is de 'puzzel' kepleet, dan ontsta t'r 'n indrukwekkend beeld. Da d'opbouw gebeur in de nachteleke ure van 19 op 20 juni, in de zogenaamde nacht van 'la plantà'. Die nacht is ok d'aftrap vor 't aan vuur gewijde festival.

't Tema van de bouwwerreke is dikkels geënt op aktuweele n'en poletieke gebeurtenisse. Zake die bevobbeld te make n'ebbe mè Catalaanse kwesties. Ok 't Spaanse konings'uis wor t'r dikkels deur'een g'aald én karikaturaal en mè d'umor verbeeld. De tema's van de kleinere ninots zijn zoetsappeger. Sprookjesfigure, tillevisie- en tekefilm'elde komme ielek jaar trug. Ok onderwerpe mè d'n opvoedkundeg kantje, 'snoep nie te veull' of 'beweeg 's wa meer' worre dèer uitgebeeld.

Erkening

De Alicante stijl, zowas de beeldtaal van deze kreejasies genoemd wor, is dievèrs en is in de lèèp van de jare veranderd. Ge zou 't kenne beschouwe n'as 'n figeratieve, dekoratieve stijl waarin realisme plek makt vor fantesie. Op 't eerste gezicht lijke de stijle van de verschillende kunstenaers op mekaar. Zeker in de uitvoering. Agge alléén al kekt naar 't pastel kleurgebruik en 't schilderwerrek. Vor de totstandkomming van deze artistieke prestaties worre trouwes bedrage van € 750.000,- neergeteld!

Onderlinge strijd

Da d'onderlinge strijd gròòt is en da

d't swijle uitloopt op vernielinge wier ons bij één van de beelde duidelek. 'n Onverlaat prebeerde 't kunstwerrek voortijdeg in brand te steke. 'n Paar fegure moeste n't ontgelde, ondanks datte 'seguridad' (beveiliging) rondom d'objekte iederéén scherrep in de gate n'ield. Vandalisme kunde nog prebere tege t'ouwe, mar da gel nie voor alle weersomstandig'ede. Rege n'en onweer dere nie, wind dèèrentege wel. Onderdele kenne n'afbreke en naar beneeje kukele. 't Is t'ope da ta gebeur na de rondgang van de zjurie, die op 21 juni, de langste dag, de kunstwerreke n'in verschillende kategorieje beoordeelt.

Wa rest is 'n bietje as

't Startsein vor de verbranding in de nacht van 24 en 25 juni wor gevege vanaf 't vuurwerrekesteel op de Monte Benacantil. Mè d't ontsteke van 't vuurwerrek, de Palmera, ga d't as 'n lèèpend vuurke. Alle beelde worre ammaal tegelijk op dezellefde tijd in brand gestoke. De vlamme gaan as 'n speer naar bove n'en binne 'n paar telle et 't vuur zo'n falla in z'n greep.

'Is da nie zonde? Waarom wor t'r niks bewaard?' Vooral kinders begrije nie waarom 't vuur al da gèèfs in as verandert. Mar zo wil de bekant onderdijage tredisie 't. Slechs 'n paar onderdele krijge 'n plek in 't museejum. Wa rest is 'n bietje as. Gelukkig ebbe ze de foto's nog!

Nutteloze voorwerpe

't Vreugdevuur zellef is de essensie van 't féést da z'n oorsprong vond in de tredisie van 't verbrande van nutteloze voorwerpe bij de komst van de zomerzonnewende. 't Vuur, da d'alles vernietegt, vreugdevuur noeme, lijkt wa vreemd. Mar de verbranding is juist de opmaat vor 't organiseren van 't festival vor 't jaar dèèrop, da uitgeroepe n'is as evenement van Internationaal Toeristies Belang.

UIT DE SCHATKIST VAN DE VASTENAVEND

erzamele zit bij veul Berregenèere n'in 't bloed. Veral wa vastenavend-frutterij'e betreft. Veldtekes, Ellef Gebòòjes, toegangskartjes, schoobrieve, affiesjes, leutneutbonne, krabbe n'en nog veul meer. Dikkels kleine vastenavendattribute n'uit lang vervolge tij'e, die worre bewaard en gekoesterd. 'n Gréép uit de schatkist van Paul Schepers tusse pareltjes en meuk.

Wie betaal d't gelag?

Ziede z'ok vliege?! Oew sente? Zowas alles, kost ok fééste veul geld. Sins jaar en dag perbeere klupkes en dweilendjes op verschillende meniere wa geld bij mekare te sprokkele. Bij de Stichting Vastenavend, doen ze da mette uis aan uis kollekte deur de vrouwe n'en manne van d'leCeeBee n'en de verkòop van veldtekes, bronze speldjes, ceedeekes en aanverwante artekele. En dèer zit veul verzamelmateriejaal tusse.

Steunpilare

Éél vroeger begonne z'al mette 'Steunpilare'. Omda de klupkas van Stichting Vastenavend wijd leeg was - na de Watersnòòdramp van 1953 - von de toenmalege penningmeester Pierre Nijssen da d't tijd wier voor aksie. Louis Weijs wier bereid gevonde n'om 'n plakette t'ontwerpe, die gekocht kon worre deur d'ondernemers in de stad. 'Wij zijn de Steunpilare van de Bergse Vastenavend' Di d'eksemplaar is afkomsteg uit de nalateschap van d'eigenare van kefee Fluit in de Stéénberregsestraat.

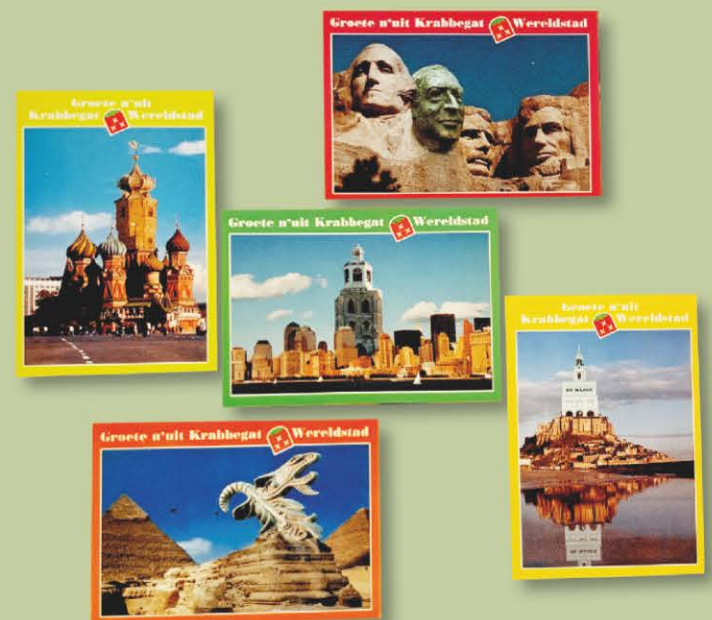
Pinnekes

Ok bouwklupkes perbeere d'r klupkas 'n bietje te spekke mè de verkòop van leutegte spullekes. Ge ken d'ammaal de veule soorte dasspeldjes, pinnekes, buttens en krabbe voor aan de gevel. 'n Aantal klupkes springe d'r uit, zowas bevobeld bouwklup Wij. Zij van 'Wij' ebbe wezelek waar buitengewòòn gèève pinnekes. 'n Ware raazje binne n't Krabbegat!

Biezondere ansichtkaarte

Of d'ansichtkaarte van bouwklup de Leutige Krabben. Ontworrepe deur 'n Roosendaler, ja g'oor d't goed. Mar z'n art lag wel in Berrege. 't Motto van de wage was: 'Krabbegat Wereldstad'.

Leutneutbonne n'en meer

Eén van d'eerste 'verzamelspullekes' die ge ielek jaar mè d't Neuzebal ken aanschaffe, zijn tegeswòòrdeg bekant 'n regelrechte aanslag op oew portemenee: de Leutneutbonne. Omda me die bonne n'al jare n'ebbe n'in 't Krabbegat zijn d'r al ééle reekse. Ge etter nouw zellefs 'n boekse mè d'insteekoesjes voor, om die Leutneutbonne gèef en veileg op te berrege.

Voordatte Leut Neut kwam, ad ielek kefee z'n eige bonnekes. Da was nogal 'n gedoe. Of losse sente n'of verschillende bonnekes. 't Leutegte van mijn bonneke n'is, da mijn vader bij kefee Verpalen werkzaam was. Vor mijn dus 'n dubbele errinnering.

Mar swijle kredd'ok 's wa voor niks, gewòòn omda ge't verdiend et.

Kek ok 's op Feesboek: 'Berrege Verzameld'

Wulde nog meer wete over verzamele: www.tveldteke.nl

Maanjt joor step!

Albert Heijn Markiezaatsweg
Markiezaatsweg 5
4615 PA Bergen op Zoom

Albert Heijn Glaccisstraat
Glaccisstraat 15
4615 AE Bergen op Zoom

Albert Heijn Zonneplein
Zonneplein 31
4624 BC Bergen op Zoom

Albert Heijn Halsteren
Vogelenzang 95
4661 JD Halsteren